

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3 Departamentul	Istorie medievală, premodernă și istoria artei
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Istorie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Paleografie româno-chirilică						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. Ovidiu Ghitta						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. Dr. Ovidiu Ghitta						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	5	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	Din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	Din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					60
Tutoriat					6
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					98
3.8 Total ore pe semestru					140
3.9 Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> Videoproiector, fotocopii sau xerocopii după documente și cărți vechi românești, dicționare, glosare, antologii de texte literare românești, colecții de documente istorice
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none">

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • Lingvistice • Metodologia cercetării documentelor din epoca premodernă și modernă scrise în limba română • Cunoașterea instituțiilor emitente de documente și a evoluției scrisului/alfabetizării în Tarile Române • Cunoașterea principalelor corpusuri de documente romano/chirilice • Aprofundarea literaturii secundare cu privire la paleografia romano-chirilică
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • Etică profesională • Comunicare academică și științifică

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Însușirea metodelor de cercetare istorică bazate pe sursele istorice primare
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • Cursul are ca obiectiv inițierea studenților în descifrarea și transcrierea documentelor redactate în limba română cu ajutorul alfabetului chirilic. Se urmărește mai întâi familiarizarea lor cu problematica începuturilor și evoluției scrisului în limba română, insistându-se pe câteva detalii necesare aprofundării acestui fenomen cultural și însușirii elementelor principale ale scrierii (alfabet, semne diacritice, prescurtări, modul de întrebuințare a slovo-cifrelor) Accentul cade apoi pe exerciții, pe îmbunătățirea cunoștințelor de specialitate, a tehnicilor de lectură și transcriere a documentelor. Exercițiile au totodată menirea de a-i familiariza pe studenți cu tipurile de scriere româno-chirilică și cu particularitățile acesteia în diferite perioade istorice.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Originea alfabetului chirilic	prelegere	
Începuturile scrisului în limba română	prelegere	
Elementele constitutive ale scrisului în limba română; alfabetul, semenele diacritice	prelegere	
Sistemele auxiliare ale scrierii	prelegere	
Tipurile de scriere româno-chirilică	prelegere	
Practica scrierii româno-chirilice	Prelegere	
Bibliografie Bianu, N. Cartoian, <i>Album de Paleografie românească (scrierea chirilică)</i> , București, 1940; E. Vîrtosu, <i>Paleografia româno-chirilică</i> , București, 1968; C. Boroianu, <i>Texte vechi românești. Album de paleografie româno-chirilică</i> , București, 1972; V. Vasilescu, A. Boiangiu, <i>Scrierea chirilică românească</i> , București, 1982; N. Edroiu, <i>Paleografia româno-chirilică</i> , Cluj-Napoca, 2001		

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Exerciții: descifrarea și transcrierea unor texte		
Scrisoarea lui Neacsu din Campulung (1521)		
Psaltirea Scheiana (fragment)		
Tetraevanghelul lui Coresi, Brasov, 1560/1561 (Epilogul)		
Scrisoare catre judele orasului Bistrita (Fagaras, 26 noiembrie 1599)		
Autografe ale lui Mihai Viteazul		
Carte romaneasca de invatatura, Iasi, 1643 (Cuvant catre cetitoriu)		
Noul Testament, Balgrad, 1648 (fragmente)		
Molitvenic, 1676 (copiat de Popa Ursu din Cotiglet) fragment		
Singhelie data de mitropolitul Teofil al Ardealului la 25 ianuarie 1695		
Manifest de unire cu Biserica Romei, Balgrad, 1698		
Bucoavna, Balgrad, 1699 (fragmente)		
Catehismul lui Iosif de Camillis, Sambata Mare, 1726 (fragmente)		
Miron Costin (fragmente din Letopisetul Tarii Moldovei de la Aaron Voda si din De neamul moldovenilor)		
Hrisovul lui Constantin Brancoveanu pentru manastirea Cozia (1702)		
Bibliografie Bianu, N. Cartoian, <i>Album de Paleografie românească (scrierea chirilică)</i> , București, 1940; E. Vîrtosu, <i>Paleografia româno-chirilică</i> , București, 1968; C. Boroianu, <i>Texte vechi românești. Album de paleografie româno-chirilică</i> , București, 1972; V.Vasilescu, A. Boiangiu, <i>Scrierea chirilică românească</i> , București, 1982; N. Edroiu, <i>Paleografia româno-chirilică</i> , Cluj-Napoca, 2001		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- In cuprinsul sau cursul foloseste manualele si albumele cele mai cunoscute din istoriografia romaneasca pentru a facilita accesul studentilor la formarea deprinderilor si abilitatilor de cercetare istorica.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Cunoasterea bibliografiei speciale a disciplinei	Examen scris	25%

	Cunoasterea evolutiei scrierii romano-chirilice	Examen scris	25%
10.5 Seminar/laborator	Transcrierea si interpretarea textelor	scris	50%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • Obținerea notei 5 pentru promovarea la toate cele trei criterii de evaluare. 			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....

Data avizării în departament

.....

Semnătura directorului de departament

.....